

урахуванням інтересів сталого розвитку.

Ці методологічні підходи дозволяють учням розуміти важливість сталого розвитку та застосовувати набуті знання у реальних життєвих ситуаціях, забезпечуючи комплексну підготовку до професійної діяльності, орієнтованої на збереження ресурсів і захист довкілля.

Висновки. Отже, методологічні підходи до реалізації цілей сталого розвитку на уроках технологій є важливим інструментом формування у учнів комплексних знань і навичок, необхідних для вирішення сучасних екологічних, економічних та соціальних викликів. Проектне навчання, інтеграція екологічної грамотності, використання сучасних технологій та акцент на практичну діяльність допомагають учням розуміти й застосовувати принципи сталого розвитку у реальному житті. Таким чином, ці підходи сприяють не лише оволодінню технологічними компетенціями, а й формуванню відповідального ставлення до навколишнього середовища та сталого розвитку загалом.

Література:

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

2. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольский, Є. М. Безсонов, Г. В. Непейна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.

3. Сучасні тенденції сталого розвитку: теорія, методологія, практика: колективна монографія / за заг. ред. д. е. н., проф. Т. В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2022. 347 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Гриценко Л. О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Актуальність впровадження принципів сталого розвитку у стратегії підвищення якості вищої педагогічної освіти обумовлена необхідністю реагувати на глобальні виклики, такі як екологічні проблеми, соціальна нерівність, технологічний розвиток та криза цінностей. Сучасна освіта повинна забезпечувати підготовку педагогів, здатних впроваджувати інноваційні підходи, що відповідають цілям сталого розвитку – 2030, ухваленим ООН. Це передбачає інтеграцію екологічних, соціальних і економічних аспектів у навчальні програми, розвиток гнучких форм навчання та підготовку до нових професійних викликів.

Вища педагогічна освіта має стати лідером у підготовці професіоналів, здатних адаптуватися до швидко мінливого світу, застосовувати нові технології та вирішувати важливі соціальні й екологічні проблеми. У співпраці з бізнесом і державними установами заклади освіти повинні розробляти стратегії для підвищення кваліфікації та перекваліфікації, враховуючи потреби ринку праці. Інтеграція принципів сталого розвитку дозволить створити освіту, що відповідає викликам сучасності та сприяє гармонійному розвитку суспільства.

Метою статті є дослідження впровадження принципів сталого розвитку у стратегії підвищення якості вищої педагогічної освіти.

Методика й організація дослідження ґрунтувалася на застосуванні теоретичних методів аналізу, синтезу та узагальнення наукових джерел, що стосуються впровадження принципів сталого розвитку у вищу освіту.

Результати дослідження. У вересні 2015 року на Саміті зі сталого розвитку ООН було ухвалено глобальний план дій "Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030

року", що включає 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР) та 169 завдань. Україна, приєднавшись до цього процесу, розпочала адаптацію Цілей до національних умов, що знайшло відображення в Указі Президента від 30 вересня 2019 року "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року". Особлива роль у цьому процесі належить освіті, яка стала центральною складовою для досягнення більшості глобальних завдань. Зокрема, Ціль 4 "Якісна освіта" визначає стратегічні напрями розвитку освіти, забезпечуючи справедливий доступ до якісної освіти та навчання протягом усього життя. У цьому контексті, впровадження принципів сталого розвитку у стратегії підвищення якості вищої педагогічної освіти є критично важливим. Вища педагогічна освіта, як основа для підготовки майбутніх вчителів, повинна бути спрямована на формування у педагогів компетентностей, необхідних для вирішення екологічних, соціальних та економічних проблем сучасності. Це вимагає інтеграції принципів сталого розвитку в освітні програми педагогічних вишів, що дозволить забезпечити відповідність навчальних програм глобальним викликам [1].

ЮНЕСКО, як організація, що координує діяльність у сфері освіти на глобальному рівні, акцентує увагу на тому, що освіта повинна стати ключовим інструментом для реалізації Цілей сталого розвитку. Це означає, що вища педагогічна освіта має бути адаптована для підготовки фахівців, здатних впроваджувати принципи сталого розвитку у шкільну систему, формуючи у школярів відповідальне ставлення до екології, соціальної рівності та економічного розвитку. Впровадження таких змін у вищу педагогічну освіту сприятиме створенню освітніх програм, які враховуватимуть сучасні соціальні й екологічні виклики. Це, своєю чергою, дозволить підготувати педагогів, які зможуть ефективно навчати наступні покоління навичкам, необхідним для сталого розвитку суспільства, та забезпечити інтеграцію цих навичок у процеси навчання та виховання. Таким чином, стратегія підвищення якості вищої педагогічної освіти повинна враховувати глобальні тенденції та зосереджуватися на підготовці вчителів, здатних зробити внесок у досягнення цілей сталого розвитку на національному та міжнародному рівнях.

Впровадження принципів сталого розвитку у вищу педагогічну освіту формує у майбутніх педагогів необхідні компетенції для досягнення Цілей сталого розвитку, зокрема через розвиток практичних навичок, необхідних для вирішення екологічних, соціальних та економічних проблем. Освіта на користь сталого розвитку сприяє активному залученню педагогів до процесу змін, розвиваючи в них навички міждисциплінарної взаємодії, соціальної відповідальності та здатність впливати на позитивні зміни в суспільстві через освітню діяльність. Таким чином, впровадження принципів сталого розвитку у педагогічну освіту забезпечує підготовку освічених громадян, здатних брати участь у реалізації ЦСР, розуміти їхню важливість і впроваджувати необхідні зміни. Освіта на користь сталого розвитку формує компетенції, які допоможуть вирішувати як загальні, так і спеціалізовані завдання, сприяючи сталому розвитку через навчальні процеси [3].

Освіта для сталого розвитку є сучасним підходом, який спрямований на формування в учнів знань і навичок, необхідних для вирішення актуальних проблем сталого розвитку на місцевому та глобальному рівнях. Вона передбачає переорієнтацію навчання з традиційної передачі знань на діалогічний підхід, орієнтований на практичне розв'язання реальних проблем. Основною метою є підвищення якості життя без шкоди для майбутніх поколінь. У контексті вищої педагогічної освіти цей підхід стає основою для підготовки педагогів, здатних інтегрувати принципи сталого розвитку у свою професійну діяльність. Освіта для сталого розвитку охоплює всі рівні навчання, включаючи перекваліфікацію та безперервну освіту, що є важливим елементом стратегії підвищення якості педагогічної освіти. Традиційна система освіти не встигає за сучасними викликами, тоді як освіта для сталого розвитку забезпечує актуальність

знань і навичок, необхідних для вирішення глобальних проблем через підготовку фахівців, орієнтованих на сталий розвиток.

Впровадження принципів сталого розвитку у стратегію підвищення якості вищої педагогічної освіти вимагає змін у навчальному процесі. Для викладачів це означає перехід від простого передання знань до створення умов для їх активного засвоєння і практичного застосування. Учні, своєю чергою, повинні перейти від пасивного сприйняття до активного пошуку знань і їх практичного осмислення. Для управління освітніми закладами важливими стають впровадження принципів сталості, ефективне використання ресурсів та демократизація управлінських процесів [2].

Такі зміни створюють середовище, де студенти та викладачі можуть свідомо обирати рішення, нести відповідальність за свої дії, взаємодіяти на демократичних засадах та цивілізовано розв'язувати конфлікти. Це сприяє формуванню нових педагогічних кадрів, здатних інтегрувати принципи сталого розвитку у навчальний процес і готувати учнів до вирішення сучасних глобальних викликів.

Висновки. Отже, впровадження принципів сталого розвитку у стратегію підвищення якості вищої педагогічної освіти є ключовим етапом у формуванні нових підходів до підготовки педагогів. Це передбачає перехід до активного засвоєння знань, інтеграцію практичного досвіду в навчальний процес, демократизацію управлінських процесів у закладах освіти та ефективне використання ресурсів. Такий підхід сприяє створенню освітнього середовища, яке готує педагогів до вирішення сучасних глобальних викликів і підвищує якість освіти загалом.

Література:

1. Внукова Н., Сотська Г. Трансформація освіти для досягнення цілей сталого розвитку – 2030: нова педагогічна парадигма. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2023. Випуск 7. С. 7–21
2. Сталий розвиток суспільства: роль освіти. Путівник / Підліснюк В., Рудик І., Кириленко В., Вишенська І., Маслюківська О.; за ред. В. Підліснюк. Київ : Видавництво СПД «Ковальчук», 2005. 88 с.
3. Стратегія сталого розвитку: підручник / В. М. Боголюбов, М. О. Клименко, Мельник Л. Г., О. О. Ракоїд; за редакцією професора В. М. Боголюбова. Київ : ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Гуз К. Ж.,

д.п.н., професор

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

e-mail: konstantin.guz@gmail.com

Зелюк В. В.,

кандидат педагогічних наук, директор

Полтавської академії неперервної освіти ім. М. В. Остроградського

e-mail: vvezeliuk@gmail.com

Ільченко В. Р.,

дійсний член НАПН України, д.п.н., професор,

радник директора з питань науково-педагогічної

діяльності та сталого розвитку

Полтавської академії неперервної освіти ім. М. В. Остроградського

e-mail: info.dovkillya@gmail.com

Проблема досягнення цілей освіти для сталого розвитку суспільства була піднята авторами в 1994 р., коли розпочалася наша робота над розробленням моделі освіти для